

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: ...
Kéziratok visszaküldésének nem tartoznak.

Helyi vasuti közlekedés. — nyilvános telefontársaság, — kőolaj-összeköttetés, — kőolaj-sétányok, — kőolaj-vendéglő.

Intézetorvos: Med Univ. Dr. TIHANYI Samuel.

Hitelszövetkezet

...
Koronai-lopási...

Hitelszövetkezet

...
Koronai-lopási...

Kölcsön

...
Kölcsön...

Védekezés a filloxera ellen.

Az országos gazdasági egyesület, mely oly tevékenyen munkál a magyar mezőgazdasági érdekek istápolása és egész földművelés életünk modernizálása és fejlesztése körül: ez idejű programjának egyik főpontja gyanánt a filloxera-kérdés megalapozottabb tanulmányozását tűzte ki. — A filloxera-vész mértékének megállapítása és a védekezés leghatékonyabb módjainak kipróbálása végett rendezte a gazdasági egyesület a tokaj-hegyaljai szakkirándulást is, melynek részleteiről és tapasztalásairól annak idején bővebben beszámoltunk. — Ugyanez elv vezérelti az egyesületet most is a Franciaországba való tanulmányúti rendezésével, melyre nézve a földművelési miniszter is kiáltásba helyezte támogatását. Az előbb érintett hegyaljai-vidéki kirándulás eredményeképpen a tanulmányútzók megállapították az irányelveket, melyek szerint a védekezési eljárásoknak fogantatásukra kell a gazdasági egyesület tehát most már azt óhajtja, hogy ez irányú földművelési miniszternek a védekezést illető rendelkezéseiben is erélyre jussanak. E végből Dessewffy Aurél gróf feliratot intézett Szapáry Gyulárhoz földművelési miniszterhez, melyben a védekezés módjai közül a következőket ajánlja, mint olyanokat, melyeket általában a gazdasági egyesület már magáévá tett:

1. Magyarország legtöbb borvidékén eddig az amerikai oltványok általi védekezés mutatkozott legeredményesebbnek. A védekezés módjánál azonban a gazdaközönségnek szöke ujjátépitéséhez óriási mennyiségű amerikai oltványra van szükség, és a közel jövőben alakuló új telepek az újonnan létesülő telepeknél az első kiültetésre szükséges vesszőt ingyen adják; a szőlőbirtokosság pedig lehetőleg olcsó áron és a hol erre szükség van, ott hitel útján fedezhesse általuk vesszőszükségletét.

2. A tokaj-hegyaljai tanulmányúton, a mig egyrészt öröndetesen látták a kirándulók azt, hogy az egyes talajalkalatlanságnál a szőlőnevelés általi védekezés sikerrel vihető keresztül, ha a szőlő értékesítési viszonyai, a szőlő ültetési, mivvelési módja, a talaj minősége stb. a védekezés feltételeinek megfelelőek, épp oly szomorúan jutottunk arra a tapasztalatra, hogy Magyarországon előállított szőlőnevelés leggyeeseb irigáé és többé kerül a gazdáknak, mint ha a szőlőnevelés a külföldről hoztatja be. Tapasztaltuk továbbá az is, hogy a Magyarországon előállított szőlőnevelés oly rossz, hogy igen sok helyen csupán a szőlőnevelés rosszasága okozta azt, hogy a gazdák nagy fáradsággal és drága pénzen keresztülvitt munkájuk teljesén sikertelen maradt. — Ezedezem tehát nagyméltóságodhoz az iránt, hogy a vezetés alatt álló földművelési miniszterium oytintézkedéseket léptessen életbe, a melyek egyrészt a szőlőnevelés előállítását fokozják eredményezni, másrészt pedig a gyártásban oly szoliditást honosítandnak meg, a mely csak tökéletesen jó és védekezésre alkalmas szőlőnevelést enged a gazdaközönségnek kezébe jutni.

3. A hegyaljai kirándulásban résztvevő szakértők és gyakorlati szőlőgazdák az összes amerikai fajokból csupán csak a riparia-sauvage-t találtak olyannak, a mely minden talajban és minden körülmények közt a filloxerának ellentáll; a többi fajokra nézve meg lett állapítva az, hogy csupán csak bizonyos talaj és éghajlati viszonyok közt állanak ellent, tehát csak viszonylagosan tekinthetők a védekezésre sikeresen alkalmasoknak. Mivel azonban a riparia-sauvage — bár a filloxerának ellentáll — egyes szőlővidékek talajában nem tevényez a megkivátható bujaságban, a gazdaközönség mégis kénszerítve van más amerikai fajokhoz is nyulni, melyekre nézve azonban nincsen tisztában, vajjon saját körülményei közt eredményesen termelheti-e vagy sem. Felmerül tehát első sorban is a hiánya ama kísérleteknek, a melyek az egyes ame-

rikai fajoknak a különböző talajviszonyok közt termelhetőségét hivatvák kideríteni. Az egész tanulmányút alatt csupán csak a szendrői kísérleti telepen találkoztunk ez irányú szám-bavaható kísérletekkel. Midőn azonban már csupán csak a mindenesetre szép eredményeket felmutató kísérletekért is nméltóságodnak az egyesület nevében halás köszönetemet töl-mácsolnám, vagyok bátor eszedéni, hogy hasonló kísérleteket ne csak a már meglévő állami telepeken kegyeskedjék elrendelni, de oda hatni, hogy lehetőleg az ország összes szőlővidékein azoknak legkülönbözőbb talaj-alkalatlansái közt a magas kormány szakközegei, esetleg a gazdasági egyesületek ellenőrzése mellett legyen hasonlóan végrehajtva. Egyesületünk Franciaországba rendezendő tanulmányútljában első sorban is ez alkalmazkodási képességeket a különböző fajoknak óhajtja beható kutatás tárgyává tenni. — Ezedezem nagyméltóságodhoz, hogy idehaza Magyarországon a lehető legnagyobb mértékben rendelkezésünkre a szőlő-talajoknak meghatározását, esetleg csoportba állítását és kísérletek útján az egyes csoportoknak megjelölését amerikai fajok megállapítását. A tokaj-hegyaljai kirándulók első sorban a nagymérvű geológiai munkálatokat tartották szük-segégnek. Van szerencsénk eszedéni ez irányú kegyes figyelméért, hogy a megbezdendő geológiai munkálatok lehetőleg az ország összes vidékeire kiterjesztesenek. Ez indította arra is egyesületünket, hogy a rendezendő tanulmányútra egy geológiai szakértőt kiküldetésre is kikérje, a kinek vizsgálatai és kutatásai mindenesetre idehaza a jövőben eszkozilendő munkálatok alapjait fogják szolgá-hatni.

4. A védekezésnek első feltételül tehát egyesületünk amerikai fajoknak helyes megválasztását bátor véleményezni. Azonban a helyes megválasztásnak első és alapfeltétele az, hogy rendelkeznek nemcsak a gazdaközönség, de maga a kormányzat is tiszta és minden más kevérséktől ment fajállományral. A tokaj kirándulásán szomorúan tapasztaltuk azt, hogy magukról az állami telepekről hozott fajták is mind keverték. Maga a riparia-sauvage is össze van keverve a lehető legkülönbözőbb fajokkal. Hogy ez állapotok nem alkalmasak arra, hogy a fajkiválasztás tekintetében csak a legkisebb megdöntetlen lépés legyen előre tevé, az nagyméltóságod előtt lesz leginkább világos. Ezedezem tehát nagyméltóságodhoz, hogy kegyes legyen elrendelni az összes állami és állami felügyelet alatt álló telepeken azt, hogy lehetőleg még az idejű őszén szigorú pontos-sággal hajtassek végre a fajkiválasztást, hogy a jövő tavaszszal már a gazdaközönségnek tiszta fajok állásának rendelkezése. Igaz, hogy az óriási munka és minden egyes tő-ke nek szakavatott megvizsgálását igényli, de hogy a filloxera-velekezés terén egyáltalában előre mehesünk, ezt minden körülmények köztől keresztül kell vinni. Mentil hamarabb, az ügyre és mindyájunkra nézve, annál jobb költség tekintetében is, a munka később csak nagyobb áldozatok árán lesz keresztülvihető.

— Balföldi hírek. Szent István király ünnepe az ország minden részében megülték. A budapesti körmenetet, a szent jóbalt Simer primas vezette s 25—30000 ember érkezett csak a vasúttal. — A közoktatási miniszterium szept. 1-én közlöködött ki a határozat új helyiségeiről. — E o t v ö s Károly 100,000 forintért megvette a székesfehérvári takarékpénztártól az egykori Matkovics-fele birtokot, M. Szentgyörgyön. — A székesfehérvári tüzoltószert-kiallításán József főherceg, betegsége folytán nem volt jelen s e feletti sajnálkozását táviratban fejezte ki. A kiállítás fényesen sikerült. — Versezeu Farkas — ki az elfogott Hergattal ott együtt tartott lotto-gyűjtődöt — sokszor órák hosszú sajtóközléleg vezette volna a betéti jegyzékeket és ő állította ki a riskó-tókat is. A betévi szám beírásakor a tizen annál számjegyek mellett állítólag elegendő helyet hagyott, a huzas után pedig a lotto-gazdagságának beküldött Hergattal-féle jegyzékben titkon „kiegészítette” az illető számsort, a mely muvelettel természetesen a lotto-hivatálnoknak is ké-zére kellett játszania. Így nyerte volna a szab-dakai termőt is — Telkesine gyűjtődéjében. — Wessely ezredes egy egrí tiszti mulatságon egy toasztban folyékony magyarsággal körülbelül így szólott: „Rossz uton halad az, aki nem úgy gondolkodik, mint én. Mert kik azok a civilek? A mi szülein, testvéreink, rokonaink s azoknak gyermekei a mi alantásaink!” — Kaposvárott a kerület főgg. és 48-as párt, Szalay Károly országgy. képviselő elnöke alatt Kórményi Sándor ajánlatára nagy lelkesedéssel Kaposcy Jenő képviselő jelöltül egyhangulag kiküldött. Ellenjelölt ez ideig nincs.

— Külföldi hírek. Az orosz trónörökös jelen lesz a német hadgyakorlatokon. Belgrád, aug. 20. Natália királyné elálett atól a szándékától, hogy Belgrádba jön. Freycinet hadügyminiszter szerint az aktív hadsereg 26.000 tiszte közül 59-et kellett baulangista územek miatt bűntetni, a területiális hadseregben 22 tiszet mozditottak els mind-át helyen 21 altiszet megbűntettek, el-becsátották 8 eszdort s a hadügyminisz-teriumból egy polgári hivatalnokot. — Bismarck herceg még mindig Berlinben idözik. Terv szerint már el kellett volna utazni falusi birtokára. Késztelenül fontos okok tartják vissza. — A francia polgármester e k lakomáján Carnot toasztot mondott s azt hangsúlyozta, hogy „az idegen vendégek oly emlékeket és rokonszenvet visznek el innen, a melyek a népek között való barátság magvai s a melyek talán tartósabbak lesznek, mint a szövetségeköt szerződésék.” — Sulkovskij herceget, kinek a tebdy-dából való szükése oly nagy zajt ütött, Bonnban — ép eszének nyilvánították. — De Lantós portugál követ Pétervárról nyomat-lak elűnt; rövid időn elbocsátották volna. — Konstantinápoly, aug. 20. Egy jelzőzós katonasággal, ágyukkal és löszerekkel Kréta szigetére indult s Szirából is haladta aul újabb csapatok indulnak oda. Ösz-szeen 30,000 embert öszpontostanak Kréta szigetén. A porta Neldor orosz nagy követ ama javaslatára, hogy Sakir pasa Kréta kormányzója a nagyhatalmak konzulainak közre-működésével jöjjon el, irásbelileg visszautasító válszt adott. A porta válsza hangsúlyozta, hogy a török kormány elég erősnek érzi magát arra, hogy Kréta szigetén a rendet fen-tartsa, a por a egyszersmind arra az orosz jegyzékre is válszolt, a mely jegyzék a kretai mozgalom következtében a Kréta szigetén lakó orosz alattvalókat fenyegető veszedlemre utalt s a portát felelőssé tette a történelmekert. Sakir pasa az ostromállapotot e hó 15-ikére mégis kihirdette.

A dalnépeket ellen.

Egyik Szegeddel szomszéd városi hirlapja, a „Szentesi Lap” augusztus 18-iki számának „Dalnépeket” feliratu kü önöz vezércikkét kö-zöljük a következőkben: „Már két napja tart az országos dalnépe-összevétel Szegeden. Az ország minden járá-ról öszsereglett dalárok éneke rengeti es-tentik a szegedi népszínház falait, s a néző-tel zsfutalásig megtöltö a közönség a harminezhat dalárda által sorban elenekelt versenydarab-zajától kábuló fövel es megszakadni készülő dobhártyával találgatja, hogy melyik dalárda lesz a palma, melyik nyeri el az első díjat? A dalnak magasztos hivatása van az emberi életben: dal ringatja a csecsemőt alomba; a szerelem dalra fakasztja a szerető párokat; dalolva könnyitnek búbanatunkon; dalolva szaporább a munka; dalban fohászko-dunk a Mindenhatóhoz es enek kísér a pi-henni teröt utolsó földi útjára. A dal erkölcs-nemestő hatását keisebevonni ki meré? A nagy nemet költö jellemzte legjobban az enek hatását az erkölcsökte, midőn tanácsot ad a vándoroknak: „Ahol dalolnak, ott pihend ki magad, Rossz emberek ajánk dal nem fésak.” Az enek, a dal széledebb teszi az em-beri kedélyt; s bátran elmondhatjuk, hogy az, ki egy jól elenekelt szép népdal meg nem indit, kire a templomi eneknek, melyet anitát-tal zengenek a hívők ezrei, hatása nincs, az kedélytelen, mondhatni rossz ember. Ha tehát széles e hazának minden váro-sában es községében akadnak olyanok, kik egyesülnek arra, hogy a zenét, az eneket zel-tudatosan műveljék, üres idejüket a dalnak szentelték s oly saját lelkeket kiműveljen, másoknak is gyönyörűséget oozozzanak; az el-len semmi zavunk; ezt megértjük, ezt támo-gatni, sőt erte lelkesedni is tudnánk. Ha a dalegyületek előtt egyéb cél nem lebeg, mint az, melynek czime alatt egyesülnek, úgy jogsu-latlan ellenökben minden kritika. Amde a dal legtöbb esetben csak czéger, mely mögött egyéni ambiczió, feltűnési viszkete g, mulatozásí vagy, sőt sok esetben csak arra való ürügy lappanganak, hogy miként lehessen hetenként né-hány estét a családú körön ki-vul, poharazás mellett, kore-mában tölteni? Évenkint pedig egyszer hogyan lehet egy kis kirándulást csinálni közköltöiségre es potyázni néhány napig vendég-szerető magyar városok lakos-ságának terhére? Mire valók a dalnépegyeték? Már maga a név sem magyaros, hát még az intézmény! Német eredetű biz az, o ly

igaxi német, mint amiók a tornász, lö-vész s egyéb ünnepélyek es a jó asztaltársá-ságok, melyek maholnap nálunk is minden városban gombanóra tevényeznek. De a né-meteknek meg van az ily országos ünnepélyek-nek nemzeti jelentőségük, mig nálunk nincs. Ha Németország kisebb nagyobb városában évente dalár-, lövészeti-, zenész-, tornász-ün-nepélyek tartatnak, ezeken fözolja a nemzeti öszszetartozandóság dokumentálása; kifejezése annak, hogy a sok lezgett es még most is le-tető apró német állam egy hatalmas német nemzetet képez.

Amde iránlunk mi czélja van az ilyen öszszjöveleteknek? Mentek-e már dalárúak Nagy-Egyedre a száz asyafiak fölébe dörge-ni szöszöt? Avagy elenekelték-e már Trencsen-ben a jó tötöknek Kölcsey hymuszát? — felhangzott-e már a Kossuth Lajos nójtája horvát es szerb atyafaink lakhelyén? Ugy-e bár nem? Nem, pedig ha dalegyeteink évi rendes ünnepélyeket ezeken a helyeken tartják, ugy ök is nemzeti czelt, nemzeti missiót teljesí-tenek es elimerésüket vívják ki. Amde a dal-árúnepek évente Debreczen, Miskolcz, Pécs, Szeged, Kolozsvár stbi magyar vá-ro sokban tartatnak, hol a nagy dínom-dánomon kívül, mely az ily ünnepélyekkel együtt jár, semmi nemü más nemzeti czelt nem érnek el, mint azt, hogy a megtisztelt vá-ro sok vendégszerető közönséget annyira megnyomoritják, hogy az aztán hosszú évtizedekre nem ké-r az ilyen országos nemzeti mu-latságból.

De van az éremnek egy másik oldala is. Harminezhat dalárda van a szegedi országos dalnépeken képviselve. Ezen dalárúak tagjai legnagyobbrizt a szegényebb közepestárlához tartoznak. Ha most már tekintetbe vesszük, hogy mennyi munkával kell legtöbbször azt a néhány forintot megkeresni es megtakarítani, melyből az utazás költsége kikerül? hányan verik magukat adósságba, csak hogy a verse-nyen ök is jelen lehessenek? hányan von-ják meg családjukat a legszük-ségesebbeket, csak hogy egy-letit zászló alatt ök is kivá-gassák — többé-kevésbé hami-sul — a magas C-t? akkor bizony nem igen fog az ünnepet bennünket lelkesedésre hangolni.

Hát még abban a városban, melyben a dalnépegyeték tartatnak, mily terhek nek van a kitevé a vendéglátó közön-ség!

Nem akarunk negyítani, azonban, ha ösz-szevesszünk mindent, évenként egy-egy dalár-ünnep 20—30 ezer forintjába kerül egyese nek testületeknek, vá-ro soknak. Es ezen óriási öszszeggel mennyi hasznosat lehetne alkotni nemzeti es kulturális szempontból!

Ha azok, kik ily dalnépegyeték alkalmával százakat költenek el merő emberi hiúságból, csak ennek felé száznak évente nemzeti köz-czélök gyarapítására, ugy nem buknek sorra annyi magyar szingigazgató, a kultur-egyesü-letek pénztárai nem állának frissen s a sze-gény magyar irók nem a nyomorúság szalma-zsákjáján vegezzék életüket. Elismeréssel kell tehát adoznunk azon dalárúaknak kik az országos dalnépegyet-lyt tavol maradtak. söt kijelentétek, hogy az, jövőre sem kívánunk azokban résztvenni, csak minden tizedik évben egyszer. Ezek felozják az ünnep szó jelentőségét s nem kívánják azt a köznapiaság sarába le-huzni. Ha a kalendáriumban minden nap vörös betűvel volna szedve, megszűnnek a va-sárnap ünnep lenni. Az évenként tartott dal-árúnepek is elvették már azok ünnepi jelent-őségét, s oly eszem-iszom mulat-ságokká szállították le, melyek nemcsak hogy semminemű kulturális haszon-nal nem járnak, hanem a magyaros jóízles es a nemzeti vagyono-sodás fejlődésére nézve hatá-rozottan károsak.

Jószágtartó gazdáknak.

Debreczen, aug. 22. Vettük Bészler Lajos tb. tanácsnok es ezzel kapcsolatosan Deli Mátyás állatorvos jelentését a lépfene fertőzés miatt lezárolt marha csapatok ügyében s a megfelelő vég-zéseket.

I. Végzés. Tekintve a betérjlesztett két rendbeli hivatalos jelentésben foglalt alapos indokokat, a városi tanács, az 1888. évi VII. t. cz. vég-rehajtása ügyében kibocsátott 40,000 sz. föld-művelésügyi miniszteri rendelet 172. §-ában gyökerező jogánál fogva, a hortobágyi pusztán ez idő szerint lépfene fertőzése miatt előfo-

kulag lezárt szarvasmarha csapatokban levő marháknak, a debreczeni határban fekvő egyes birtokokba leendő szarvasmarhákra nézve...

Miről a város lakossága — ezen határozatnak a város hirdetői táblájára leendő kifüggesztése s hírlapi közlése útján, a mezőrendőrkapitányság, mint első fokú állategészorvos...

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1889. augusztus 20-án tartott üléséből. Kiadta Király Gyula, jegyző.

II.

Gazdasági bizottság javaslata, a hortobágyi legelőről a beállt nagy szárazság miatt leszorult szarvasmarháknak a kaszálóba való behajtathatása iránt.

Ezzel kapcsolatosan Bészler Lajos tb. tanácsnoknak ugyane tárgyra vonatkozó jelentése.

Végzés.

Fontoira véve a bizottsági előterjesztésben felhozott nyomásztó és aggasztó körülményeket s tekintve azt, hogy a bizottsági közgyűlés hasonló körülmények közt a szarvasmarháknak a kaszálóba s azt környező a legeltetési tilalom alól már felszabadult városi erdősegekbe való behajtását kivétel nélkül mindig engedélyezte, a mennyiben a behajtás...

tősegen felül szamban hajtathatnak be szarvasmarhát.

Mihez képest figyelemztetik az adószámvévőség, hogy hajtó cédulát csak azon erdősegekben levő kaszálóra nézve adjon ki...

Jurási erdészek pedig utasítottak, hogy a behajtandó s náluk hajtó cédula bemutatása mellett bejelentendő szarvasmarhákrol kimutatást vezessenek, és hogy az ezen határozat bármely pontja ellen vért szarvasmarha tulajdonosokat illető helyre haladéktalanul jeleljék be.

Miről a lakosság ezen határozatnak kifüggesztése útján és hírlaplaj, erdőmester és jurási erdészek külön-külön a rendőrkapitányság, a bizottsági közgyűlés és az adószámvévőség jegyzőkönyvi kivonaton, és Deke Imre kiadó látványos útján, utóbbi a czéltől, hogy a határozat kifüggesztését eszközölje s erről 8 nap alatt jelentessen — értesítendő.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1889. augusztus 19-én tartott üléséből. Kiadta Király Gyula, jegyző.

HELYI HÍREK.

* Kossuth Lajos nagy hazánkfa névnapnépnek megünneplése tárgyában, látogatott értekezlet tartatott a városban nagy tanács-teremben. Az értekezletet — pártkülönbség nélkül — a városi dalárda hívta össze...

A városi dalárda által vasárnap, a nagyerdőn rendezendő, jótékonycéllal egybekötött Kossuth Lajos-ünnepély részletei ma este alaptatnak meg. Az ünnepély programja a szombaton megjelenő lapokban s hírlapokban fog közreadásra hozatal. Előre is megemlíthetjük, hogy az ünnepély iránt már is óriási érdeklődés mutatkozik.

hangulag fogadtattott el. Kiss Albert ref. lelkész és orsz. gy. képvis. ur azon indítványt, miszerint tartassék meg Kossuth Lajosnak a névnap, mint eddig volt szokásban, tartassék meg f. hó 24-én, az az szombaton este testületek, társaságok, vagy házi körök tetszés szerinti helyen és módon, a névnap ünnepélyes megünneplésének eszközésével egy f. hó 25-én, vasárnap, a nagyerdőn tartandó nagyobb szabású névnapünnepély összehívásával és teljességgel rendezésével, továbbá az ünnepélyvel esetleg összekötendő jótékonycéllal a városi dalárda által pedig bizottság megválasztásával. Ezen általános helyességet kísért s minden oldalról elfogadott indítvány után az értekezlet feloszlott.

Országzserte készülnek a Kossuth-nap megünneplésére. Az országos Kossuth-nap ünnep alkalmával, a városi értekezleten Pázdány Dénes orsz. gy. képviselő fog elnökölni, a banketten pedig Károlyi Gábor gr. és Polányi Géza megígérte, hogy a banketten szónokolni fog. A turini utóttá Polányinak most lesz alkalma nyilvános helyen először szólni a Kossuth Lajosnál történekről a főváros hazafias hölgyközönsége már napok élenk buzgalmat fejt ki a Kossuth Lajos ünnep érdekében. Többek kezdeményezésére 100 tagu hölgybizottság is alakult, mely részt vesz a kormányban, a diszjutesen és a banketten is. A meghívók már is szétküldöttek. Az intező bizottság óriási selyem szövettü diszes Kossuth zászlót rendel, melynek mindkét oldalán Kossuth Lajosnak kitünően sikerült arcképe van festve. E diszjuteszt a diszmetelő előtt viszik és már eddig is 40 tagból álló zászlótereg alakult, melynek tagjai mind diszmagyarban lesznek. A kik diszöltözésben a zászlóseggel be akarnak lépni, az iródban jelentkezhetnek. Bankettjegyek és jelenyek ma már a főváros legelső üzleteiben és dohanyüzeteiben kaphatók, de legkesőbb csütörtök estig. Azonnal a bizottság a vendéglős előkészületei miatt nem adhat ki bankettjegyeket. Kossuth-jelvények azonban is egész az ünnep estejéig kaphatók lesznek.

A városi dalárda által vasárnap, a nagyerdőn rendezendő, jótékonycéllal egybekötött Kossuth Lajos-ünnepély részletei ma este alaptatnak meg. Az ünnepély programja a szombaton megjelenő lapokban s hírlapokban fog közreadásra hozatal. Előre is megemlíthetjük, hogy az ünnepély iránt már is óriási érdeklődés mutatkozik.

Lapunk olvasóit és barátait tisztelttel felkérjük, hogy a következőkben lefolyó Kossuth Lajos-ünnepélyről lapunkat mielőbbi tudósítással látogassanak!

* Korcsmárosok, vendéglősök figyelmébe. Az állami új italmérsi jövedekről szóló 1888. évi törvény értelmében mindazok, kik eddig évi italmérséssel foglalkoztak s ezt továbbra is folytatják a Penzügyi igazgatóság-hoz legkésőbb f. ev. okt. 1-éig folyamodni tartoznak. Mivel azonban...

A „DEBRECZENI“ TÁRGYAJA

JEMETÖBEN.

Szellő szellő nem száll a lenge lombon. Nem ring az ágon reszkető levél! Virág se bólint most a barna dombon, Mely örök béke tükörrel beszél! Köröttem annyi csillogó nagy emlék! — Hivalkodás a végvár felett! A fájdalommal egy napon születlek, Hirdetve gyászt, lezött életem.

Látod! Amott egy búszke, fényes oszlop A jó halott nagyságát hirdeti. Elt. Erdeme már rég a ködbe foszlott S megie kár volna elfelejteni! Rabszolgá lelke tartá aranylanczont: Parányi konce — s eladta önmagát... Kaczagott a világ a medvetánczont: Irigyletek fényes oszlopát!...

Emitt egy más... A szem bámulva lássa, Mi írva áll e nagy márványlapon: Egy zajos élet nema folytatása: Egy nagy embert fód ott a sirha om. Ki, mert a hir őt tudósnaq nevezte, Almatlan töltött sok nagy éjszakát; S tollában ah, oly törpe lett az eszme! Irigyletek fényes oszlopát!...

Más sirhalom. Művész pihen alatta — Vajh láttatok-e ily művészetet? A herceget, mi búszkén, híven adta — S az éhezót... a színlalak megett! És érez, hogy többé nem vehülhet, S nema szerepe adta jó magát — Bizony, bizony ez a legsikerültebb... Irigyletek fényes oszlopát!...

S járok tovább, olvasva sorba-rendre Arany betűkkel írt emlékeket; S tépődő elmém csügged, elmerengve

A roskadó, a mely sirok felett. Hisz gúny ez itt! Gonosz parodiája A kegyeletnek, semmi, semmi más... Oh, hol találsz hát a valódjára, Ha mindez itt csak törpe óriás?!

A temetőnek egy zugába, távol! Egy nema s r van, csöndes — jeltelen; S a földnyának almodó fiáról Száraz bokor mond bus regét nekem. Magasztos esznek főkent ha nokának Takarja itt e hant be szent porát: — Proféta ajka hirdete honának A szent szabadság napjalibórat.

Oh, nem halál az, mi e jeltelen, Kópár sirhantról integet felém! Egy hang mely áttór az enyészeten! Az elő hitel ölelé remény! Csodás érzék szívem zsongva járják E pillanatban lelkeim ünnepe! — Nem, nem halott, ki itt alussza álmát, E durva rögök előtt fődnek el!...

Oh, így pihenjek én is, hogyha csendbe A vegtelen majd kebelele von — Hol almatim tovább fűzöm merengve, Egy vad bokor elég lesz síromon! Ha majd megrétek én a küzdőlemből, S a nyugtalan szív egykor megpiheha: Azt a sugárt, mely síromon dereng föl, Ne irigylejé tölem senki sem! Szabó Jenő.

A szörnyeteg.

L u i g i Capuana „Homo“ című munkájából. Fordította: Beko. (Folyt. és vége.) Ebben a percében nem gondolt másra, csak arra, hogy egy nővel szemben, hogy mer valaki így szemtelen lenni, s az a nő hogy nem dobja ki? És a midőn látta, hogy neje kezéből kikapja a bankjegyeket, megolvassa s keveselve arczába dobja s felemeli kezét, hogy

megússó, úgy érezte, mintha őt akarná bántalmazni s berohant.

A szeretőnek nem volt ideje kitérni azon erős lökés elől, melyet a berohanótól kapott. A nő hajába merített kezekkel nezte a két dübögőt a mint ott dulakodtak a szőnyegen. A kéjencz ordított a ferj fíradhatatlan, aczél öklei alatt, melyek mint kalapács hullottak reá s elcsépeletek, összerörték. — Ne Janos! Ne! — hebegett Virginia elfojtott hangon — Az istenért ne! De az nem halgatott reá, míg csak eljellefe, mint egy kősepelet zsup tehetetlenül nem hevert ott. Inkább halott mint élő rohant a küzdőkhöz Virginia, hogy kivége ferje kezéből. Jához egészen piszkos, borzas volt s egyszerre csendesebb lett s szegyenlette már, hogy ily durva tette engedte magát ragadtatni. — Vigyázz! — mondá s dühösen taszította be nejét egy másik szobába — egy szó s teged is elveriek, mint veszett ebet ezt beculétemre fogadom! S most az egyszer igazán mondta.

Nagy változás ment rajta végbe. Pár nap kábultnak érezte magát. Talán egy hatalmas ütest kapott a nyakára? Nezte, bámulta azt az embert, a kitől oly hatásmással legázvra érezte magát, oly midőn, a mit nem értett, nem tudott magának megmagyarázni. — Tehát ferje nem volt olyan anyám-asszony ember, mint a milyennek ő eddig hitte? Nezte, csodálata napról-napra nőtt és nem tudott többé tőle elfordulni, új vágy, új csodálatt támadt benne minden nap s egy ki nem fejezhető érzélem... Hala? Szenvedély?

Nem tudta meg mi, de mindenesetre olyan a mi meglepő, kejes mely egy édes álom és fájdalmas ebredés között tartotta. S a ferj a mint észrevette neje változását, engesztelhetetlen gyűlöletet érzett az előbb még úgy imádozott lény iránt, a ki úgy odadobta magát számméltul szeretőinek. Alig

ezen benyújtandó kérvény számos mellékletet foglal magában s ezek némelyikének beszerzése hosszabb időt vesz igénybe — ez ügyben már most intézkedni szükséges. — Az érdekelteknek felvilágosítással a kérvényezés s annak mellékleteire vonatkozólag felvilágosításal szolgál a pinczeregylet is Várad utca 2129. sz. alatt.

* A történések kirándulása. A történelmi társulat tagjai a máramaros-szigeti és nagybányai kirándulásra e hó 24-én (szombaton) reggel 8 óra 20 perczkor indulnak Szolnok — Debreczen felé az Erdély felől jövő vonatok — Debreczenben d. u. 2 órakor, tagtársak Püspök-Ladányban d. u. 2 órakor, Felső Magyarországról érkeztek Királyházán este 8 órakor csatlakoznak s M.-Szigetre együtt érkeznek este 10 óra után. Másnap, 25-én (vasárnap) ez a nagy gyűlés M.-Szigeten. A következő három-négy napon a bizottságok a helyszínen fogják dolgozni. Azután beszámoló és zárgyűlés lesz Szigeten; utána átirándulás Nagybányára; a hol a nagybányai és sarközülaiki bizottság fog jelentést tenni kutatási eredményéről. A kirándulás körülből előlegy hétre terjed s abban részt vesz Thaly Kálmán is. A kirándulás részletes programját az elindulás előtt való napon (pénteken) d. u. 5 órakor az egyetemi könyvtárban tartandó gyűlésen fogják megállapítani.

* Iskolai értesítés. A debr. izr. hitközség által fentartott 6 osztályú leány- és négy osztályú fiúiskolákban a jövő tanévre a beiratások f. hó 25., 26. és 27-ik napján eszközöltetnek a leányiskola helyiségeiben (Széchenyi-utca, Adler-féle házban) d. e. 9—11, d. u. 3—5 óráig. Tisztelettel kéretnek a t. cz. szülők és gyamok, hogy a fentnevezett időben gyermekeiket beirattassák, különösen kéretnek erre azon szülők, kik leánygyermeküket az V. és VI. osztályba ösztályják járatni, mert ezen utóbbi osztályok csak a z on esetben tartatnak fenn, ha elegendő tanuló jelentkezik. A tandíjak az iskolaszék által megállapítottak és a beiratás alkalmával megtekinthetők. Az első osztályokba csakis a hat évét betöltött gyermekek vétetnek fel. Debreczen, 1889. aug. 22-én. Az izr. iskolaszék.

* Gyermekgyilkos nő. Király Mária, cseled ki Veréb Lajos helybeli lakosnál volt szolgálatban s ott mult év december havában gyermeket szülve s szüles után gyermekét az úrszekké dobta, s a szüles nyomait eltüntete. Ez könnyen történt, mert a háziak csak későn tertek háza. — A csecsemő úgy 35 nap mulva került elő a pezegődőr tisztása alkalmával Király Mária a mai tárgyalás alkalmával teljes beismerésben volt, s a tárgyalásnak szomorú részletet képezte, a vizsgálati jegyzőkönyv azon része, melyben a vadállati anya még „szánalmank” is kifejezést adott, mikor a kis ártatlannak a pezegődörben sírását hallotta. Dr. Kuszka Miklós ír. alügyész bőven indokolt s ugy a lelektanra, — mint a kúriának a gyermekgyilkossági ügyekben hozott ítéleteire hivatkozva miután kétség merült fel az iránt: vajjon a gyermek elve dobott-e be? bevizsgálóinak látja a bűntető t. k. 284 §-ába utkozó büntetést, míg Sajó György velő csupán az enyhítő körülményekre hivatkozott s a törvénytsek visszavonulván Király Mária a b. t. k. 284 §-ába utkozó s a 284 §-szerint minősülő gyermekölés büntetéseben mondotta ki bűnösnek, s ezért őt 2 és 1/2 évi börtöure

szobából, mely a ma zett! resz mas pillan tavolom! terite, a kin csókja. Egye istennő ve szivet he ságuk els meg szep törve, ott szönyé le valódi m e előtt, e mekkel, ha leny nézet Nem sem gyűle ezert. — M várja, hog meghalm, atka? Ist hogy mint Egy sirva talá egy őrdön — szemrehát gomert? — Neje hatja, de ragadja m — M mondá aty Miert nem Atyja — A magam. A Nem tört ki.

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áruzsarnoka.

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még raktárunkon levő ideai töltésű, 2 literes palackokban levő, **legjobb minőségű**

KORONA-FORRÁS

víznek palackját **20 krra** szállítottuk le. Minden egyes üres palack **8 krrt** vétetik vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep áruzsarnoka
nagy várud-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

ISBJOJEUJOJY

Korona-forrás!

Nagy takarékoság.
LONDONI KÁVÉ.

A legfinomabb túlerett kávémagokból Angliában előállt, kávéteredék és hulladékból; tökéletesen helyesíti a nyers kávé és daczára olcsóságának nagyon jó, erőteljes, zamatos és ízletes tejes kávé képez; olyat a melyet alig lehetne a legfinomabb és nagyon drága kávéfajtákból kiállítani.

Kapható:

Csanak József, Geréby Fülöp és Rickl József Zelmós uraknál.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghúst gyógyít és erősíti a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüszit azonnal megszünteti naponta használj!

Dr. POPP világhírű **Anatherin SZÁJBÜSZIT**

kétszer olyan nagy palackokban mint eddig.

Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szisztematikus fogkezelés.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat készíti anélkül, hogy mint más fogporok a fogak romlását megsértene.
Dr. POPP növényesszappana birkúttal és különösen fűdiközökkel készült, mely a legjobb gyógy-pipere szappan, mindennemű bőrkétségek ellen és különösen fűdiközök ellen.
Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szappan) (nem glicerinnel). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bőrt hársónyfuomma teszik.

Arak: Anatherin-szájbüszit 50 kr., 1 ft. és 1 ft 40 kr., Anatherin fogpaszta tégelyben 1 ft 22 kr., Aromatikus fogpaszta 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényesszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr., E azek kaphatók: Debr. eg. honl.: Dr. Rotschnek, Mihalovics L., Tamassy B., Örvényi O., Tóth B., Muraközy K. és Balazs O. gyógyszerészekél és Csanak J. Geréby F. Szentkirályi és Kalenda, Braun M. Weisz A. és Stern A. és testvereik kereskedésében.

Orvosi vélemény.

Aulirettnek több éven át alkalmam volt egy saját magam, mint pácienseimnél meggyőződni arról, hogy dr. Popp udvari fogorvos Anatherin-szájbüszit minden más létező hasonló szert minden kétséget kizárólag felülmúl, a mennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távolítja el, hanem a fogakat egészségben tartja és a szájat teljesen konzerválja.

Dr. Schäffer Ágost lovag
orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.

Drasche tanár Bécsben a valódi anatherin-szájbüszit a saját orvosi szakosztályában a cs. kir. ált. árt. honl. körhözban gyakorlatilag alkalmazta s ép oly czélszerűnek, mint jeles minőségűnek nyilvánította.

111
440.

Az „ISTVAN” gözmalom társulat
ÁRJEGYZÉKE
helyben kötelezettség nélkül és az 1887. aprilis hó 18-án Budapestben tartott általános nagy ar malom-gyűlésen megállapított s 1887. é. június 1-én életbe lépett eladási, név- és szállítási módokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénzértékesítés mellett, zsákkal egyenként 100 kiló.	AR: Asztali dara nagy és aprószemű 18
C: Szinte közepes-terű 17	0: Kőliszt 17
1: Lángliszt 16	2: Munkásliszt 16
3: Zsemlyeliszt 1-ső rendű 15	4: Zsemlyeliszt 2-od 15
5: Fehér kenyérliszt 1-ső rendű 15	6: Szinte kenyérliszt 1-ső 14
7: Középső kenyérliszt 1-ső 13	8: Szinte 13
9: Barna 13	10: Veres liszt 13
11: Finom korpa zsákkal 50 n 5	12: Durva korpa zsákkal 40 kg 4 40

A finom és durva korpa árakból eddig engedélyezett 5%-tól engedélyny a 7% felemelített egyezmény folytán szintén bevezettetett.
Debreczen, 1889. Aug. 13.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből

mint legkitűnőbb mázólo-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép, fényes és tartós. — 1 nagy palack ára 1 ft 35 kr.
— 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből.

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, —
Egy köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda,

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről, hol raktárak nincsenek, Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárában intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 ft o. é.

ÉRTESÍTÉS!

A HÁZTULAJDONOS
ÉS ÉPÍTÉSZ URAKAT
van szerencsém értesíteni, miszerint a Sziács melletti első magyar agyag-áru és kályhagyár

PORCELLÁN-

MAJOLIKA-KÁLYHÁKBÓL

minden egy mintaraktárt létesített és gyártmányainak eladásával engem bízott meg.

Ezen gyár készít saját kályhához egy szabadalomra bejelentett csatorna rendszerű

kályha betétet,

mely minden eddigi melegítő rendszerrel felülmúl, a fűtő-anyag fogyasztását a lehető legkisebbre csökkentve és a légeszere vonatkozó kívánalmaknak eddig még el nem ért mértékben megfelel.

Mintakönyv és költségvetéssel készséggel szolgál

SESZTINA LAJOS
Debreczenben

KASZANYITZKY ENDRE
előbb

Kuhinka István K. Debreczen

ajánlja pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban első-révi gyártmányokból következő idényezik ket, u. m.:

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes befűző és cukros üvegek egyedüli raktárát, melye

ket jószágunk folytán a legjobban ajánlom; ugyancsint mindenféle fehér és zöld, közönséges befűző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyalt szelecszek, hidegkavó készletek hűtő dezsák, hűtő jégsek rények legjobban bizonyult egészségi szódavízgepek, nonplusultra kávéfűző gépek, kertümpák, tükrözött kertigolyok, mosdó asztalok mosdó készletek, chinaezüst: evőeszközök és disztárgyak;

továbbá útazók részére legegyszerűbb gyorsfűzők, kézi- és utazó tükrök zsebpoharak.

Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesíttetnek.

Reklivás.

Hivatások, kereskedők és kiki bérmentes beki-
éssel kaphatja azonnal a legújabb, legolcsóbb és
legtartósabb író- és másológepek prospectusát.
Író- és másoló-gepek gyára.
Berlin, 57.
Friedrichstrasse 248 sz. n.

Steuer Ottó

Bolthelyiség áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **bőr, pokrócz, szeredás és műszerkereskedésem** a „Bika” épület helyiségéből Nagy-Hatvan-utca 1099. számú házhoz, az udvari helyiségbe áthelyeztem.

Továbbra is ajánlom magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába, --
vagyok

tisztelettel
Mayer Ferencz.

Arverési hirdetmény.

Néni Zágonyi Sára, Papp Józsefnek hagyatékához tartozó debreczeni 3518. számú tjkönyvben foglalt 1474 □ öl területű szőlő az újkertben, a rajtalevő épületekkel, s függő termés és minden felszerelésekkel együtt, örökösök kívánságához képest, önkéntes árverésen folyó alóírott évi augusztus hó 24-ik napján délután 3 órakor a helyszínen örök áron el fog adni, a mikorra és a hova a venni szándékozók ezennel meghívotnak.

Feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár 1000 ft, melynek 10%-át, azaz 100 ftot kötelesek árverési kívánók alóírott kir. közjegyző kezéhez bántapénzzal letenni.

2. A szőlő a kikiáltási áron alól eladni nem fog.

3. A vétel ár három egyenlő részletben fizetendő, — első részlet az árverés befejeztekor azonnal, a második részlet az árveréstől 30, az utolsó részlet pedig az árveréstől 60 nap alatt, két utolsó részlet az árverés napjától folyó 6% kamattal Beke Mihály végrendeleti végrehajtó kezéhez, — a bántapénz az utolsó részletbe tudatik be.

4. Vevő a szőlőbirtoknak a leltéskor azonnal tényleg birtoka és használatába lép, attól kezdve azonban annak minden köz- és magán terheit is viseli, — az adásvételi szerződés azonban csak a vételár teljes befizetése után fog vevő részére kiadatni.

5. A vételi szerződés kiállításai, átírási költségeket, s vétel után kiszabandó kincstári illetéket vevő viseli, illetve fizeti.

6. Ha vevő a vételár részletet pontosan nem fizetné, az ingatlan újabb árverésen az ő kárára és költségére el fog adni, s bántapénzt, s az addig befizetett összeget is elveszti.

Kelt Debreczen, 1889. évi augusztus hó 9.

Nánássy László,
kir. közjegyző.